

**UCHWAŁA Nr
RADY MIEJSKIEJ W SKALBMIERZU
z dnia.....**

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów
Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) oraz art. 10 ust.1, 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) **Rada Miejska w Skalbmierzu uchwala, co następuje:**

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025, w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Burmistrzowi Miasta i Gminy Skalbmierz.

§ 3. Traci moc uchwała Rady Miejskiej w Skalbmierzu nr LXXIX/386/2023 z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2025 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
NA ROK 2025**

Wprowadzenie

Problem uzależnienia od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych mimo podejmowanych od wielu lat działań mających na celu zwiększanie świadomości na temat konsekwencji i nadużywania środków psychoaktywnych stale utrzymuje tendencję wzrostową. Nadużywanie alkoholu oraz używanie narkotyków to nie tylko szkody zdrowotne, także społeczne, takie jak: naruszenie zasad bezpieczeństwa publicznego, przestępczość, wypadki samochodowe, przemoc w rodzinie, ubóstwo i bezrobocie.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2024 rok określa sposób realizacji zadań własnych gminy wynikających z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. 2024 r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.) oraz art. 10 ust. 1, 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.).

Zadania w zakresie przeciwdziałania alkoholizmowi oraz zażywania narkotyków wykonywane są poprzez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności:

- ograniczanie dostępności alkoholu i narkotyków;
- tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokajanie motywuje do powstrzymywania się od spożywania alkoholu i narkotyków;
- leczenie, rehabilitację i reintegrację osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków;
- działalność wychowawczą i informacyjną;
- zapobieganie negatywnym następstwom nadużywania alkoholu i narkotyków i ich usuwanie.

Polski model rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii zakłada, iż większość kompetencji i zadań jest zlokalizowanych na poziomie gminy, która na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz o przeciwdziałaniu narkomanii uzyskała kompetencje do rozwiązywania tych problemów. To właśnie gmina ma przedsięwziąć środki zaradcze oraz naprawcze skierowane do lokalnej społeczności, aby zapobiegać i minimalizować skutki alkoholizmu i narkomanii. Program ma minimalizować skutki alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu, a także zapobiegać, edukować, uświadamiać, wskazywać alternatywne sposoby spędzania wolnego czasu, radzenia sobie z sytuacją trudną, konfliktową. Uczyć jak skutecznie bez używek rozładować napięcie i rodzącą się agresję. Wspierać młodych ludzi w kształtowaniu prawidłowych postaw osobowościowych, aby nie było potrzebne „podpieranie się” substancjami uzależniającymi. Uczyć umiejętności mówienia „nie” w sytuacjach, gdy młody człowiek jest poddany presji otoczenia.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2025 stanowi kontynuację oraz uzupełnienie wcześniej prowadzonych w Gminie działań w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom.

Uzupełniono go o zdobyte w trakcie realizacji poprzednich programów doświadczenia oraz wnioski wynikające z diagnozy lokalnych problemów. Wskazują one jednoznacznie na konieczność łączenia oddziaływań w zakresie profilaktyki alkoholowej z działaniami zapobiegającymi innym uzależnieniom od środków psychoaktywnych oraz uzależnieniom behawioralnym. Stąd konieczność realizacji wielowymiarowych działań w zakresie przemocy oraz kształtujących umiejętności interpersonalne i społeczne (np. komunikacja, poczucie własnej wartości, szacunek do siebie, swojego ciała, do drugiego człowieka, rozpoznawanie psychomanipulacji jako profilaktyki wchodzenia w różnego rodzaju grupy destrukcyjne itp.). Właściwe wydaje się kreowanie profilaktyki uzależnień poprzez wzmacnianie czynników ochronnych i eliminację czynników ryzyka.

Program wyznacza zadania zgodne z kierunkami określonymi w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu narkomanii.

Kierunki działań dotyczą realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem uzależnieniom, w tym: uzależnieniem od alkoholu, od narkotyków oraz uzależnieniom behawioralnym. Zwiększenie świadomości społeczności lokalnej w zakresie zagrożeń związanych z nadużywaniem alkoholu, substancji psychoaktywnych oraz uzależnieniom behawioralnym.

Polityka rozwiązywania problemów alkoholowych oraz używania narkotyków na terenie Miasta i Gminy Skalmierz prowadzona jest zgodnie z kierunkami określonymi w niniejszym programie stanowiącym rozwinięcie i kontynuację działań z zakresu profilaktyki uzależnienia od alkoholu prowadzonych w latach poprzednich.

**„Nie zawsze będziemy mogli pomóc,
ale starajmy się przynajmniej o jedno:
nie pozostawiać ludzi w samotności,
w ich nieszczęściu”**

ks. J. Tischner

Cele i priorytety programu

Głównym celem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii jest systematyczne realizowanie działań zmierzających do ograniczenia negatywnych skutków jakie niosą za sobą zjawiska alkoholizmu, narkomanii i przemocy w rodzinie ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży. Zadania ujęte w tym programie skoncentrowane są na rozwijaniu i popieraniu działalności informacyjnej i oświatowo-kulturalnej podejmowanej w celu informowania społeczeństwa o szkodliwości nadużywania alkoholu i narkotyków, uzależnień behawioralnych oraz na prowadzeniu działalności wychowawczej i zapobiegawczej polegającej na:

1. Edukacji publicznej w zakresie informowania o konsekwencjach nadużywania alkoholu, zażywania narkotyków oraz promocji zdrowego trybu życia w trzeźwości i abstynencji.
2. Promowaniu zdrowego stylu życia i alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez dzieci i młodzież.
3. Kontroli punktów sprzedaży i podawania napojów alkoholowych w zakresie przestrzegania warunków sprzedaży napojów alkoholowych zgodnie z ustawą o swobodzie działalności gospodarczej (w tym kontrola oświadczeń o wartości sprzedanego alkoholu); kontrola przestrzegania zakazu reklamy i promocji napojów alkoholowych w punktach sprzedaży napojów alkoholowych na terenie gminy.
4. Zapewnieniu mieszkańcom właściwego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego - interwencje profilaktyczne wobec grupy podwyższonego ryzyka (dzieci z rodzin alkoholików).
5. Promowaniu postaw społecznych ważnych dla profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych poprzez budowanie akceptacji społecznej dla niezbędnych decyzji, które częściowo ograniczają i zmniejszają swobodę konsumpcji alkoholu; wdrażanie do życia społecznego postaw wspomagających racjonalną kontrolę nad obecnością alkoholu w życiu codziennym.
6. Doskonaleniu gminnego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie poprzez zwiększenie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej, prawnej i społecznej dla członków tych rodzin.
7. Współpracy z organizacjami pozarządowymi – wspólna realizacja działań związanych z profilaktyką dzieci i młodzieży.
8. Wprowadzeniu problematyki zapobiegania narkomanii do programów wychowawczych jednostek organizacyjnych systemu oświaty.
9. Informowaniu i przeciwdziałaniu negatywnym skutkom jakie niosą za sobą uzależnienia behawioralne.
10. Udzielaniu porad specjalistów w utworzonym przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury Punkcie Konsultacyjnym dla osób potrzebujących pomocy w zakresie uzależnień.

Realizatorzy Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii

I. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii

Zadaniem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii powołanej zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Skalbmierz jest inicjowanie i realizacja działań określonych w niniejszym programie, oraz podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu czy narkotyków obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii może także organizować lub wspierać działania profilaktyczne polegające na organizowaniu lokalnych imprez profilaktycznych o charakterze rozrywkowym, sportowym itp. dla dzieci, młodzieży, dorosłych nie tylko odbywających się bez udziału alkoholu, ale w szczególnie sposób eksponujący ten fakt.

Komisja działa na posiedzeniach zwoływanych w miarę potrzeb przez Przewodniczącego Komisji.

Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Przeciwdziałania Narkomanii za udział w pracach Komisji otrzymują wynagrodzenie w formie ryczałtu za każde posiedzenie w wysokości: przewodniczący Komisji 400,00 zł brutto, zastępca Przewodniczącego Komisji 400,00 zł brutto, pozostali członkowie Komisji 300,00 zł brutto.

Osoby uprawnione do przeprowadzenia kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w formie ryczałtu w wysokości 200,00 zł za udział w/w kontroli przeprowadzonej w wyznaczonym terminie.

II. Koordynator ds. Funkcjonowania Mitingów Grupy AA.

Zadaniem Koordynatora ds. Funkcjonowania Mitingów Grupy AA powołanego zarządzeniem Burmistrza Miasta i Gminy Skalbmierz jest wsparcie uczestników Mitingów Grupy AA, poprzez organizację miejsca spotkań, w razie potrzeby dowozu i odwozu uczestników Mitingów Grupy AA oraz wsparcie merytoryczne Mitingów Grupy AA.

Koordynator ds. Funkcjonowania Mitingów Grupy AA z tytułu pełnienia funkcji otrzymuje wynagrodzenie w formie ryczałtu w wysokości 1 200, 00 zł (brutto) miesięcznie.

III. Placówki oświatowe (Zespół Placówek Oświatowych w Skalbmierzu, Szkoła Podstawowa w Topoli, Zespół Szkół Zawodowych w Skalbmierzu oraz Centrum Kształcenia Ustawicznego w Skalbmierzu).

IV. Miejsko - Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Miejsko - Gminny Ośrodek Kultury.

V. Stowarzyszenia, organizacje społeczne, Ludowe Zespoły, Kluby Sportowe, uczniowskie i parafialne, Koła Gospodyń Wiejskich oraz Rady Sołeckie, Koło Emerytów, Rencistów i Inwalidów.

Zadania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii wraz z planem finansowym na 2025 rok.

Prognozowana kwota wpływu środków finansowych – 202 000,00 zł

ZADANIA:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych - 12 000,00 zł.

1. Zapewnienie dostępności poradnictwa oraz udzielanie pomocy dla osób uzależnionych i współuzależnionych od alkoholu oraz członków ich rodzin, informowanie o chorobie alkoholowej i możliwościach leczenia osób uzależnionych – siedziba Urzędu Miasta i Gminy w Skalbmierzu tel. 41 3529 085 wew. 228.
2. Prowadzenie poradnictwa oraz udzielanie pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych i współuzależnionych oraz członków ich rodzin w Punkcie Konsultacyjnym przy Miejsko-Gminnym Ośrodku Kultury w Skalbmierzu.

II. Udzielanie rodzinom, w których występują problemy związane z alkoholem i narkotykami pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie - 20 000,00 zł.

1. Rozpatrywanie wniosków o leczenie odwykowe osób uzależnionych, przeprowadzanie rozmów z tymi osobami:
 - kierowanie na badania do lekarza biegłego w przedmiocie uzależnienia i wskazanie zakładu leczniczego,
 - wnioskowanie do sądu rodzinnego o poddanie się obowiązkowi leczenia odwykowego,
 - motywowanie osób uzależnionych do dobrowolnego leczenia terapeutycznego
2. Organizowanie i finansowanie wycieczek, obozów i kolonii profilaktycznych dla dzieci z rodzin patologicznych.
3. Prowadzenie grupy wsparcia AA dla osób uzależnionych i członków ich rodzin oraz dofinansowanie kosztów związanych z działalnością grupy wsparcia.

III. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo- wychowawczych i socjoterapeutycznych – 40 000,00 zł.

Celem tego zadania jest edukowanie, uświadamianie, kształtowanie prawidłowych postaw i zdolności do dokonywania wyborów wśród całej społeczności w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym. W ramach zadań realizowane będą kampanie edukacyjno – informacyjne mające na celu promocję zdrowego stylu życia, wolnego bez uzależnień:

1. Organizowanie i finansowanie programów profilaktycznych w placówkach oświatowych oraz szkoleń dla nauczycieli i rodziców:
 - organizowanie i dofinansowanie zajęć rekreacyjno-sportowych, kulturalnych dla dzieci i młodzieży w szkołach celem stworzenia możliwości trzeźwego spędzania czasu
 - zakup książek, sprzętu sportowego.

- imprezy rozrywkowo-okolicznościowe propagujące życie i zabawę bez uzależnień: Dzień Dziecka, Mikołajki, Wigilia,

- dofinansowanie działalności świetlic szkolnych i bibliotek realizujących konkursy, turnieje, pogadanki:

- 1) Zespół Placówek Oświatowych w Skalbmierzu
- 2) Szkoła Podstawowa w Topoli
- 3) Zespół Szkół Zawodowych w Skalbmierzu
- 4) Centrum Edukacji Ustawicznej w Skalbmierzu

2. Wsparcie finansowe dla dzieci z rodzin uzależnionych /paczki Mikołajkowe, dożywianie/.
3. Zakup i rozprowadzenie materiałów informacyjno – edukcyjnych (książek, broszur, ulotek) w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych oraz uzależnień behawioralnych.
4. Organizowanie i finansowanie zajęć rekreacyjno-kulturalnych nauki śpiewu, promujących zdrowy styl życia wolny od alkoholu i narkotyków.

IV. Wprowadzenie problematyki zapobiegania narkomanii do programów wychowawczych jednostek organizacyjnych systemu oświaty i kultury /szkoły, świetlice, biblioteki, MGOK/ - 23 000,00 zł.

Imprezy rozrywkowo-okolicznościowe propagujące życie i zabawę bez uzależnień.

V. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkotyków– 30 000,00 zł.

1. Współfinansowanie programu „Bezpieczny Powiat i Gmina”:
 - spotkania prewencyjne pracowników Policji z uczniami w szkołach,
 - wspieranie działań na rzecz przeciwdziałania nietrzeźwości kierowców, organizowanie szkoleń przy udziale Policji;
 - dofinansowanie działalności klubów sportowych i innych organizacji propagujących spędzanie wolnego czasu bez alkoholu i narkotyków;
 - dofinansowanie biblioteki – zakup książek o tematyce uzależnień, programów profilaktycznych;
 - dofinansowanie zajęć sportowych i rehabilitacyjnych dla Koła Rencistów, Emerytów i Inwalidów w Skalbmierzu.
2. Doposażenie noclegowni dla osób bezdomnych uzależnionych od alkoholu i narkotyków. Opłacanie pobytu w Noclegowniach dla osób bezdomnych.
3. Finansowanie projektów mających na celu przeciwdziałanie uzależnieniom realizowanym przez instytucje, stowarzyszenia oraz osoby fizyczne.

VI. Zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez organizowanie aktywnych form wypoczynku – 57 000,00 zł.

1. Finansowe wsparcie zajęć sportowych wśród dzieci i młodzieży organizowanych poza szkołami w poszczególnych miejscowościach:
 - zakup sprzętu sportowego,
 - remonty i wyposażenie świetlic wiejskich,
 - konkursy, wycieczki,
 - wakacyjny turniej piłki nożnej.
2. Finansowe wsparcie działalności M- GOK poprzez zakup gier, sprzętu sportowego, dofinansowanie imprez masowych, propagujących życie bez alkoholu.

VII. Działalność organizacyjna i koordynacyjna Komisji w zakresie realizacji gminnego programu. Określenie zasad wynagradzania członków GKRPAiPN – 20 000,00 zł.

1. Koszty funkcjonowania Komisji /zakup materiałów biurowych, sprzętu komputerowego, szkolenia członków Komisji/.
2. Ustala się wynagrodzenie członków Komisji w postaci ryczału w wysokości: przewodniczący Komisji 400,00 zł brutto, zastępca przewodniczącego Komisji 400,00 zł brutto, pozostali członkowie Komisji 300,00 zł brutto za udział w posiedzeniach Komisji i innych czynnościach związanych z działalnością Komisji.
Ryczałt nie przysługuje dla członków Komisji będących pracownikami Urzędu Gminy oraz jednostek pozostających w strukturze organizacyjnej gminy w godzinach pracy.

Uzasadnienie

Do zadań organu stanowiącego jednostki samorządowej należą sprawy z zakresu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii.

Zgodnie z zapisami art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1465 ze zm.) oraz art. 4¹ ust. 1, 2 i 5 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.), art. 10 ust. 1, 3 i 4 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939 ze zm.) należy opracować taki program na dany rok i przyjąć go stosowną uchwałą.

W związku z czym podjęcie uchwały stało się konieczne.